

ΑΝΤΙΓΟΝΗ [441-581]- Β' ΕΠΕΙΣΟΔΙΟ

ΚΡ. Σε σένα, σε σένα που σκύβεις το κεφάλι στο χώμα, μιλάω. Ομολογείς ή αρνείσαι (λέγοντας) ότι δεν τα έχεις κάνει αυτά εδώ;

ΑΝ. Και ομολογώ και δεν αρνούμαι (λέγοντας) ότι δεν τα έχω κάνει.

ΚΡ. (προς Φύλακα) Εσύ μπορείς να πας όπου θέλεις ελεύθερος, απαλλαγμένος εντελώς από τη βαριά κατηγορία . Εσύ, όμως,(προς Αντιγόνη) πες μου, με λίγα λόγια και όχι με πολυλογία, ήξερες ότι έχει διακηρυχθεί να μην τα κάνει κανείς αυτά:

ΑΝ. Το ήξερα. Πώς ήταν δυνατόν να μην το ξέρω; Άλλωστε ήταν ξεκάθαρα.

ΚΡ. Και είχες το θράσος λοιπόν, να παραβιάσεις αυτούς τους νόμους;

ΑΝΤ. Ναι, γιατί δεν ήταν βέβαια ο Δίας αυτός που μου διακήρυξε αυτά ούτε η συγκάτοικος των θεών του Κάτω Κόσμου Δίκη όρισε τέτοιους νόμους ανάμεσα στους ανθρώπους ούτε θεωρούσα ότι έχουν τόση δύναμη οι δικές σου διαταγές, ώστε να μπορείς εσύ, αν και θνητός, να ξεπεράσεις τους άγραφους και απαρασάλευτους νόμους των θεών. Γιατί, βέβαια, αυτοί δεν υπάρχουν σήμερα και χτες, αλλά έχουν αιώνια ισχύ και κανείς δεν γνωρίζει από πότε εμφανίστηκαν. Αυτούς εγώ δεν επρόκειτο, από φόβο για την αλαζονεία ενός άνδρα, μπροστά στους θεούς να τιμωρηθώ. Ήξερα πολύ καλά πως θα πεθάνω. Πώς όχι; Ακόμα κι αν εσύ δεν το είχες διακηρύξει. Κι αν, όμως πεθάνω πρόωρα, αυτό εγώ το θεωρώ κέρδος. Γιατί όποιος ζει, όπως εγώ, μες σε πολλές συμφορές, πώς αυτός δεν έχει κέρδος αν πεθάνει; Έτσι, λοιπόν, καθόλου δε με λυπεί να έχω αυτή τη μοίρα. Αν, όμως, ανεχόμουν να μένει άταφο το πτώμα του νεκρού, απ' την ίδια μητέρα, αδελφού μου, θα έθλιβα εκείνους. Μ' αυτά εδώ δε στενοχωριέμαι. Κι αν σου φαίνομαι ότι είμαι ανόητη τώρα, θεωρούμαι ανόητη από ανόητο.

ΧΟ. Ο χαρακτήρας της κόρης φαίνεται πως είναι σιληρός από σιληρό πατέρα. Δεν γνωρίζει να υποχωρεί στις συμφορές.

ΚΡ. Αλλά μάθε ότι πολλές φορές τα πιο αλύγιστα φρονήματα ταπεινώνονται και ότι το πιο σιληρό σίδερο θα δεις τις πιο πολλές φορές ότι πυρακτωμένο σπάζει και ραγίζει. Και ξέρω ότι τα αγριεμένα άλογα δαμάζονται με μικρό χαλινάρι. Γιατί δεν επιτρέπεται να υπερηφανεύονται αυτοί που είναι δούλοι των άλλων. Κι αυτή ήξερε καλά τότε να αυθαδιάζει, όταν παραβίαζε τους ισχύοντες νόμους. Κι αφού έχει κάνει την πράξη αυτή είναι η δεύτερη ύβρη, να καυχιέται δηλαδή μ' αυτά και να χλευάζει. Αλήθεια, εγώ δεν θα είμαι

άντρας τώρα, αυτή θα είναι, αν θα εξακολουθεί να μένει χωρίς τιμωρία. Αλλά, είτε τυχαίνει να είναι κόρη της αδελφής μου είτε ο πιο κοντινός συγγενής απ' όλους τους συγγενείς που προστατεύει ο Δίας ο Έρκειος, αυτή και η αδελφή της δεν θα ξεφύγουν το χειρότερο θάνατο. Γιατί, κι εκείνη εξίσου την κατηγορώ ότι σχεδίασε αυτή εδώ την ταφή. Φωνάζετε κι αυτήν! Γιατί την είδα μόλις μέσα να κάνει σαν τρελή και να μην ελέγχει τα λογικά της. Και η ψυχή αυτών που μηχανεύονται άσχημες πράξεις στο σκοτάδι συνήθως προδίδεται ως ένοχη. Γιατί απεχθάνομαι, όταν συλληφθεί κάποιος την ώρα που κάνει το κακό έπειτα να θέλει να το παρουσιάσει ως ωραίο.

ΑΝΤ. Θέλεις κάτι περισσότερο απ' το να με συλλάβεις και να με θανατώσεις;

ΚΡ. Εγώ δε θέλω τίποτε. Έχοντας αυτό, έχω τα πάντα.!

ΑΝΤ. Γιατί, λοιπόν, αργείς; Γιατί απ' τα λόγια σου τίποτε δε μου είναι ευχάριστο, ούτε ποτέ θα μου είναι ευχάριστο, έτσι και σε σένα είναι φυσικό τα δικά μου (λόγια) να σου είναι δυσάρεστα. Κι όμως από πού θα μπορούσα να αποκτήσω λαμπρότερη δόξα παρά αν έθαβα τον αδελφό μου; Και όλοι αυτοί θα ομολογούσαν ότι τους αρέσει αυτό, αν ο φόβος δεν τους έκλεινε το στόμα. Αλλά ο τύραννος εκτός από τα πολλά άλλα πλεονεκτήματα που έχει, μπορεί ακόμη να κάνει και να λέει όσα θέλει.!

ΚΡ. Εσύ μόνη απ' αυτούς εδώ τους Καδμείους το βλέπεις αυτό.

ΑΝΤ. Το βλέπουν κι αυτοί! όμως κρατούν το στόμα τους κλειστό.

ΚΡ. Συ δε ντρέπεσαι που σιέφτεσαι διαφορετικά απ' αυτούς;

ΑΝΤ. (Όχι) γιατί δεν είναι ντροπή να τιμώ τους αδελφούς μου.

ΚΡ. Δεν ήταν, λοιπόν, αδελφός σου κι αυτός που πέθανε απέναντι ακριβώς;

ΑΝΤ. Αδελφός από την ίδια μητέρα και από τον ίδιο πατέρα.

ΚΡ. Πώς, λοιπόν, προσφέρεις σ' εκείνον τιμή που είναι ασέβεια;

ΑΝΤ. Δε θα συμφωνήσει σ' αυτά ο νεκρός που έπεσε.

ΚΡ. Αν, βέβαια τιμάς εξίσου τον ασεβή.

ΑΝΤ. Γιατί βέβαια όχι δούλος αλλά αδελφός πέθανε.

ΚΡ. Προσπαθώντας να υποτάξει αυτή τη γη, ενώ ο άλλος υπερασπίζοντας την!

ΑΝΤ. Όμως ο Άδης επιθυμεί ίσους νόμους για όλους.

ΚΡ. Όμως δεν είναι ο χρηστός με τον κακό στην ίδια μοίρα, ώστε να λάβει την ίδια τιμή.

ΑΝΤ. Ποιος γνωρίζει αν αυτά εδώ είναι δίκαια στον κάτω κόσμο;

ΚΡ. Ποτέ ο εχθρός, ακόμη κι αν πεθάνει, δεν θα είναι φίλος.

ΑΝΤ. Δεν γεννήθηκα για να συμμαρζίζομαι το μίσος αλλά την αγάπη.

ΚΡ. Όταν πας λοιπόν στον κάτω κόσμο, αν πρέπει ν' αγαπάς, αγάπα εκείνους! όσο όμως εγώ ζω, δεν θα εξουσιάζει μια γυναίκα.

ΧΟ. Αλλά να μπροστά στις πύλες η Ισμήνη, χύνοντας δάκρυα αδελφικής αγάπης και πάνω στα φρύδια της ένα σύννεφο ασχημίζει το κατακόκκινο πρόσωπο της βρέχοντας το ωραίο της μάγουλο.

ΚΡ. Εσύ, που σαν οχιά κρυμμένη μέσα στο παλάτι μου έπινε κρυφά το αίμα, και δεν αντιλαμβανόμουν ότι έτρεφα δυο συμφορές και επαναστάτριες κατά του θρόνου, εμπρός πες μου, θα ισχυριστείς ότι κι εσύ πήρε μέρος σ' αυτήν εδώ την ταφή ή θα ορκιστείς ότι δεν ξέρεις τίποτα;

ΙΣΜ. Έχω πράξει το έργο, αν βέβαια κι αυτή εδώ συμφωνεί, και συμμετέχω και δέχομαι την κατηγορία.

ΑΝΤ. Όμως δε θα σου το επιτρέψει αυτό η δικαιοσύνη, επειδή βέβαια ούτε το θέλησες ούτε εγώ σ' έκανα συνεργό.

ΙΣΜ. Αλλά μέσα στις συμφορές σου δεν ντρέπομαι να είμαι κι εγώ συμμετοχος στη συμφορά σου.

ΑΝΤ. Ο Άδης και οι θεοί του κάτω κόσμου ξέρουν καλά ποιοι έκαναν αυτή την πράξη. Εγώ δε θεωρώ δικό μου άνθρωπο αυτή που αγαπά με τα λόγια.

ΙΣΜ. Μη αδελφή μου, μη μου στερήσεις το να πεθάνω μαζί σου και να εξαγνίσω το νεκρό.

ΑΝΤ. Αρνούμαι να πεθάνεις μαζί μου και να οικειοποιείσαι αυτά που δεν άγγιζες. Θα είναι αριετό ότi πεθαίνω εγώ.

ΙΣΜ. Και ποια χαρά θα έχω στη ζωή αν στερηθώ εσένα;

ΑΝΤ. Ρώτα τον Κρέοντα. Γιατί εσύ γι' αυτόν νοιάζεσαι.

ΙΣΜ. Γιατί με στεναχωρείς μ' αυτά χωρίς να ωφελείσαι τίποτα;

ΑΝΤ. Πονώντας όμως, αν γελώ σε βάρος σου.

ΙΣΜ. Σε τι λοιπόν θα μπορούσα να ωφελήσω εγώ, έστω και τώρα;

ΑΝΤ. Σώσε τον εαυτό σου. Δε σε φθονώ που γλιτώνεις τον κίνδυνο.

ΙΣΜ. Αλίμονο δύστυχη, και να μη συμμαρζισθώ το θάνατο σου;

ΑΝΤ. Γιατί εσύ διάλεξες να ζεις, ενώ εγώ να πεθάνω.

ΙΣΜ. Αλλά όχι χωρίς να εκφράσω τις δικαιολογίες μου.

ΑΝΤ. Εσύ στα μάτια αυτών εδώ φαινόσουν ότι σιέφτεσαι σωστά, ενώ εγώ στα μάτια των άλλων.

ΙΣΜ. Και όμως το παράπτωμα είναι ίσο και για τις δυο μας.

ΑΝΤ. Έχε θάρρος, εσύ μεν ζεις, ενώ η δική μου η ψυχή έχει προ πολλού πεθάνει, ώστε να ωφελήσω τους νεκρούς.

ΚΡ. Από τα δυο αυτά κορίτσια, λέω, η μια τρελάθηκε μόλις τώρα κι η άλλη απ' την πρώτη στιγμή της γέννησής της.

ΙΣΜ. Ναι, βασιλιά μου, ούτε η φρόνηση που έχουμε έμφυτη μέγει σταθερή σ' αυτούς που δυστυχούν, αλλά χάνεται.

ΚΡ. Εσένα λοιπόν σου σάλεψε, από τη στιγμή που πιάστηκες να κάνεις κακό μαζί με κακούς.

ΙΣΜ. Πώς μπορώ να ζήσω μόνη μου χωρίς αυτή;

ΚΡ. Αλλά μη λες αυτή, γιατί δεν υπάρχει πια!

ΙΣΜ. Αλλά θα σκοτώσεις τη μνηστή του γιου σου;

ΚΡ. Υπάρχουν κι άλλων χωράφια κατάλληλα για καλλιέργεια.

ΙΣΜ. Όμως, ο γάμος με άλλη δε θα είναι τόσο ταιριαστός όσο μεταξύ εκείνο κι αυτής.

ΚΡ. Μισώ τις καιές γυναίκες για τους γιους μου.

ΑΝΤ. Πολυαγαπημένε Αίμονα, πώς σε προσβάλλει ο πατέρας σου!

ΚΡ. Με λυπείς πολύ κι εσύ κι γάμος σου.

ΧΟ. Αλήθεια θα στερήσεις το γιο σου απ' αυτή;

ΚΡ. Ο Άδης θα σταματήσει αυτούς τους γάμους.

ΧΟ. Έχει αποφασιστεί, όπως φαίνεται, να πεθάνει αυτή.

ΚΡ. Κι από σένα κι από μένα.! Μη χρονοτριβείτε, αλλά οδηγείστε την μέσα, δούλοι. Κι από τώρα και στο εξής δεν πρέπει να είναι ελεύθερες αυτές οι γυναίκες. Γιατί και οι θαρραλέοι προσπαθούν ν' αποφύγουν το θάνατο, όταν τον βλέπουν κοντά στη ζωή τους..